

การประดิษฐานพระบรมศพ

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ให้พิมพ์พระราชทานในงานบำเพ็ญพระราชกุศลปลงพระศพ
พระบรมศพ

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗

ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

ในพระบรมมหาราชวัง

วันอังคารที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๒๗

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

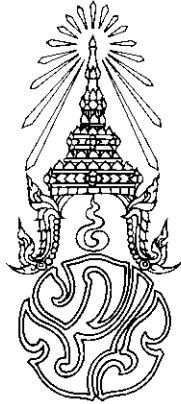

3961116442

วันที่ ๒๕ / ๑๒ / ๒๕๖๓

เลขทะเบียน ๐๐๘๐

เลขที่ ๐๑
๒ 468๓

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ สยามินทราธิราชบรมนาถบพิตร ทรงพระอนุสรณ์
คำนึงถึง สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๙ ซึ่งเสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๒๒
พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๗ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประดิษฐานพระโกศทรง
พระบรมศพไว้ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท และทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายเป็นลำดับมาตามราชประเพณี
บัดนี้ ถึงวาระที่จะได้ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลป้อนดวงสมวารภายในวันอังคารที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดพิมพ์หนังสือรื่องานำรู้สำหรับประชาชน เกี่ยวกับรายละเอียด
ในการประดิษฐานพระบรมศพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๙ ขึ้นเป็นอนุสรณ์
วิทยาทานสำหรับพระราชทานแก่ผู้มาถวายสักการะพระบรมศพในโอกาสนี้

ทรงพระราชอุทิศส่วนพระราชกุศลและผลอันจะพึงเกิดมีแก่วิทยาทานทั้งนี้ แต่ สมเด็จพระนางเจ้า
รำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๙ ผู้เสด็จสวรรคตไปแล้วนั้นทุกประการ

พระที่นั่งบรมพิมาน

วันอังคารที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

หน้าว่าง

021 11

การประดิษฐานพระบรมศพ

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗

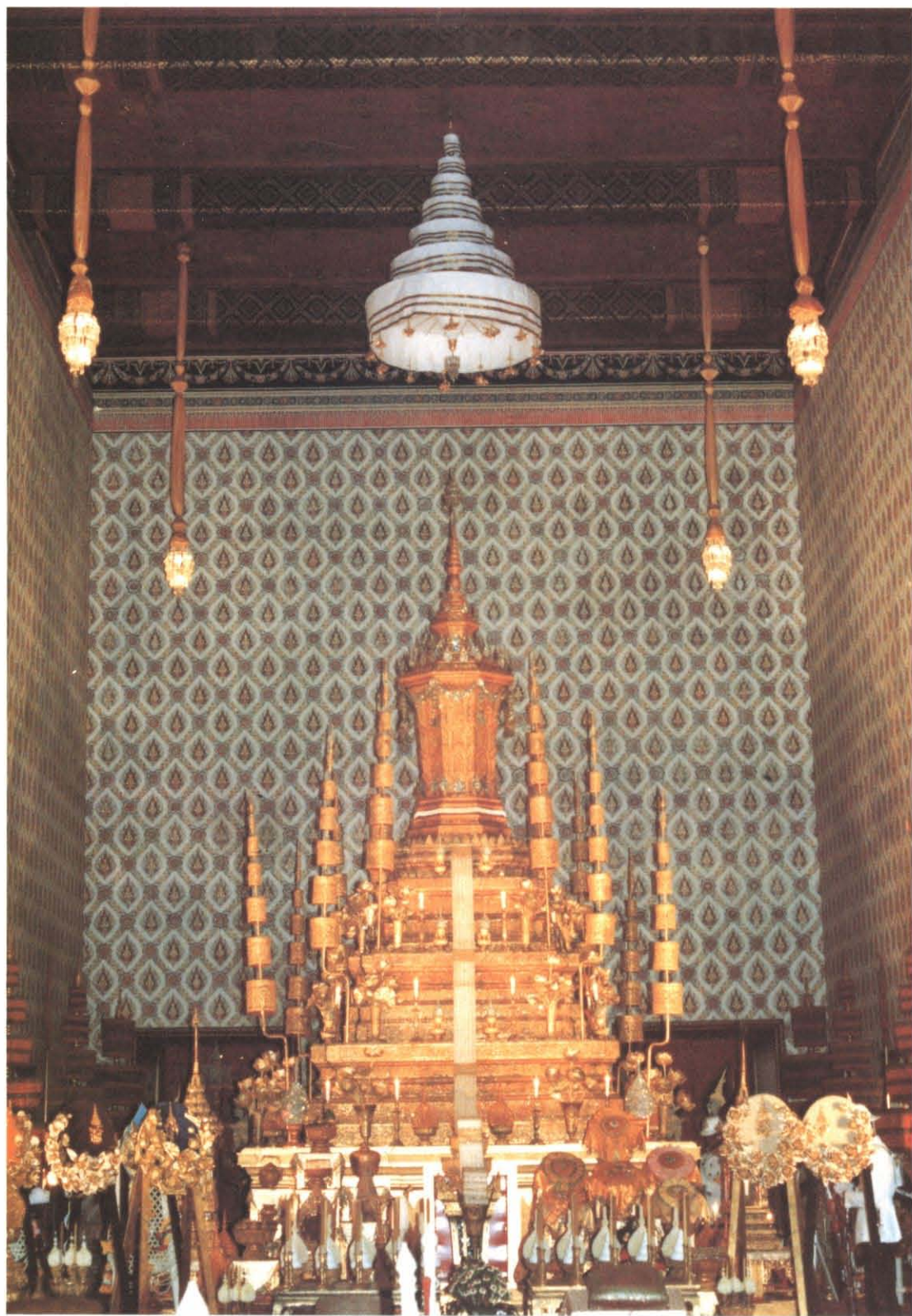
ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

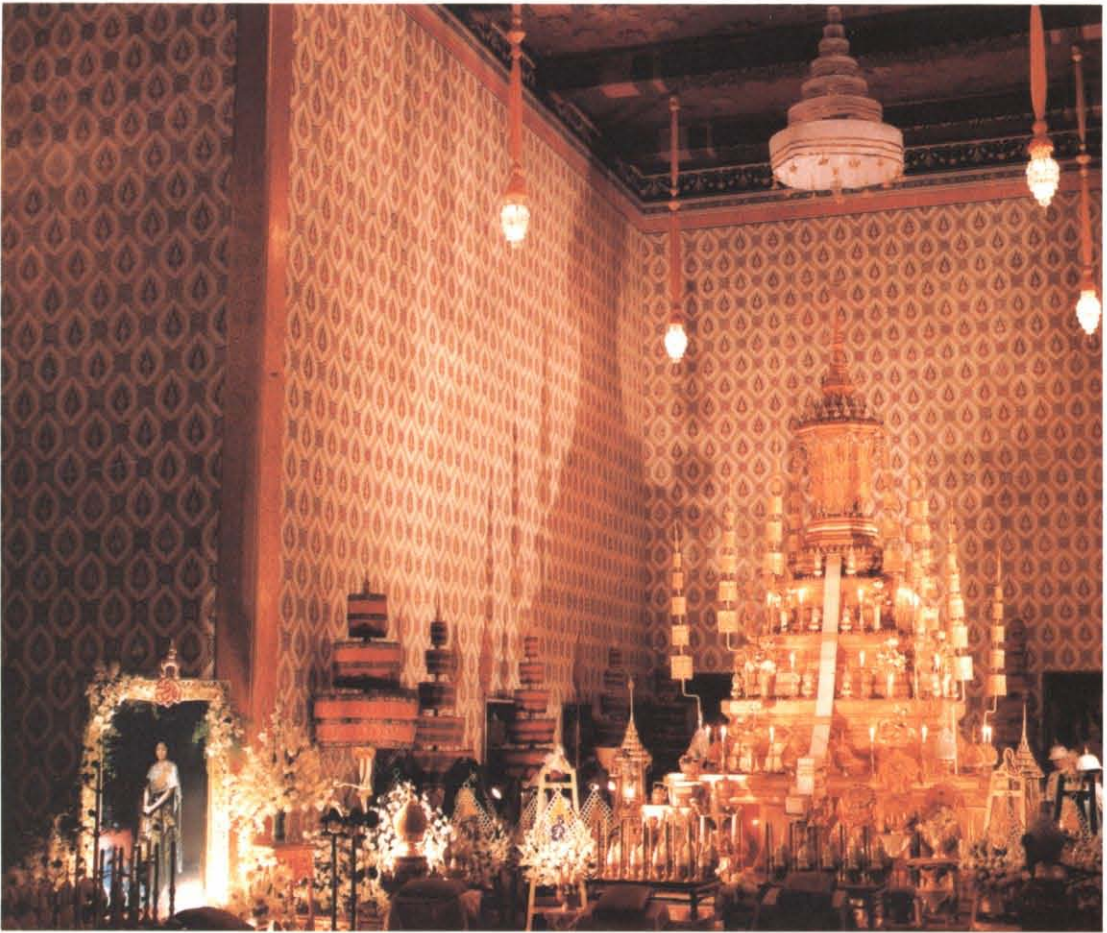
เมื่อสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ เสด็จสวรรคตด้วยพระหทัยวายโดยพระอาการสงบ เมื่อวันที่อังคารที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๗ เวลา ๑๕ นาฬิกา ๕๐ นาที ณ พระตำหนัก วังสุโขทัย ความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สำนักพระราชวังจัดการพระบรมศพถวายพระเกียรติยศตามพระราชประเพณี ประดิษฐานพระบรมศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท : พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เมื่อโปรดให้สถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานีนั้น ได้โปรดให้สร้างพระมหาปราสาทขึ้นองค์หนึ่งในพระบรมมหาราชวัง โดยถ่าขนาดมาจากพระที่นั่งสรรเพชญปราสาทเมื่อครั้งกรุงเก่า พระมหาปราสาทองค์นี้สร้างด้วยเครื่องไม้ มีพระปรัศว์ซ้ายขวาและเรือนจันทร์เป็นบริวาร การก่อสร้างพระมหาปราสาทสำเร็จลงบริบูรณ์เมื่อพุทธศักราช ๒๓๒๗ พระราชทานนามว่า พระที่นั่งอมรินทราภิเษกมหาปราสาท ต่อมาในพุทธศักราช ๒๓๓๒ เกิดสนธิบาดตกต้องยอดพระมหาปราสาท เพลิงลูกกลมใหม่พระที่นั่งหมดทั้งองค์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จึงโปรดให้สร้างพระมหาปราสาทองค์ใหม่ขึ้นมาแทน พระมหาปราสาทองค์ใหม่นี้ก่ออิฐถือปูน เครื่องยอดทำด้วยไม้ พระราชทานนามว่า พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เป็นปราสาทจตุรมุข มีหลังคาชั้นลดสี่ชั้น ซ่อฟ้าใบระกา หางหงส์ปิดทองประดับกระจก มุขทั้งสี่กว้างยาวเสมอกัน มุมยอดปราสาทย่อไม้สิบสอง จำหลักรูปครุฑขุดนาครับไขราแทนทวย หน้าบันทั้งสี่มุขจำหลักเป็นรูปนารายณ์ทรงสุบรรณ ที่มุขด้านหน้าทางทิศเหนือก่อเป็นมุขเด็จ หลังคามีส่อฟ้าใบระกาหางหงส์ เสาติดสาหร่ายรวงผึ้งทั้งชายเป็นรูปเทพนมลงรักปิดทอง ในมุขเด็จตั้งบุษบกสำหรับเสด็จออกให้เฝ้าในงานพระราชพิธี

ภายในองค์พระมหาปราสาท เพดานพื้นแดงประดับดาวฤกษ์ไม้ปิดทอง ฉนังภายในทั่วไปถือปูนลงพื้นขาว เขียนลายก้านแย่งดอกในเทพนม พระทวารและพระบัญชาพระมหาปราสาท ภายนอกเขียนลายรดน้ำ เป็นลายก้านแย่งใบเทศศอกในพุ่มข้าวบิณฑ์หน้าสิงห์ หลังบานเขียนเป็นรูปเทวดาถือพระขรรค์ขึ้นแท่น และเทวดาถือคันศรขึ้นแท่น

พระมหาปราสาทองค์นี้ได้ใช้เป็นสถานที่ประกอบพระราชพิธีสำคัญต่าง ๆ มาตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นที่ประดิษฐานพระบรมศพพระมหากษัตริย์และพระอัครมเหสี เพื่อทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอุทิศถวายก่อนถวายพระเพลิง ได้ประดิษฐานพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เป็นที่แรกเมื่อพุทธศักราช ๒๓๕๓ ครั้งหลังสุด ก่อนงานพระบรมศพ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ ได้ประดิษฐานพระบรมศพสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยกาเจ้า ซึ่งเสด็จสวรรคตเมื่อพุทธศักราช ๒๔๘๘

พระบรมโกศ : ภายในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท มุขด้านทิศตะวันตกเป็นที่ประดิษฐานพระบรมศพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ ภายใต้สัปตปฎลเศวตฉัตร พระบรมโกศที่ทรงพระบรมศพนั้นคือพระโกศทองใหญ่ ซึ่งประดับพุ่ม เฟือง ดอกไม้ไหว และดอกไม้เฒ่า เต็มตามพระราชอิสริยยศ

ธรรมเนียมการตกแต่งประดับพระโกศนั้น โดยปรกติมีลวดหลั่นกันเป็นหลายชั้นตามพระเกียรติยศพระศพ คราวนี้พระราชทานเครื่องประดับพระบรมโกศครบทุกอย่างตามโบราณราชประเพณีที่เรียกว่าพุ่มดอกไม้เพชรนั้นประดับที่ยอดพระบรมโกศ ถัดลงมาที่ชั้นกระจังฝาพระบรมโกศประดับดอกไม้เพชร เรียกว่าดอกไม้ไหว ที่ปากพระบรมโกศโดยรอบห้อยเฟืองเพชร มีพู่เงินห้อยเป็นระยะทุกมุม ที่เฒ่าพระบรมโกศประดับดอกไม้เพชร เรียกว่าดอกไม้เฒ่า โดยรอบอีกอย่างหนึ่ง

พระบรมโกศประดิษฐานอยู่เหนือพระเบญจาทองคำจำหลักลายคุณ ประดับรัตนชาติสีขาว ตกแต่งพระเบญจาด้วยพานพุ่มทอง พุ่มแก้ว แจกันปักดอกบัวตาดทอง ที่มุมพระเบญจาทุกชั้นปักสุวรรณฉัตรกันดาน และพระเบญจาที่ประดิษฐานพระบรมศพนั้นตั้งอยู่บนฐานปิดทองทรายอีกทีหนึ่ง

โดยรอบฐานทองทรายนั้น แวดล้อมด้วยเครื่องพระอภิรมย์หักทองขวางประกอบด้วยฉัตรชুমสาย ๓ ชั้น ฉัตร ๕ ชั้น ฉัตร ๗ ชั้น บังแทรกและบังพระสุริย์ ข้างพระแท่นทองทรายตั้งบุษบกไฟเทียนซ้ายและขวา

เครื่องราชอิสริยาภรณ์และเครื่องราชอิสริยยศราชูปโภค : ที่หน้าพระแท่นทองทราย ตั้งมาห่มปิดทองสองห่ม ห่มข้างขวานั้นทอดเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยและต่างประเทศพร้อมฉลองพระองค์ในสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ ห่มข้างซ้ายทอดเครื่องราชอิสริยยศราชูปโภคสำหรับตำแหน่งสมเด็จพระอัครมเหสี

ห่มขวา เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ทอดถวายได้แก่

๑. เครื่องขัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่ง มหาจักรีบรมราชวงศ์ (ฝ่ายใน)
๒. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์ (ฝ่ายใน)
๓. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐมจุลจอมเกล้า (ฝ่ายใน)
๔. เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๖ ชั้นที่ ๑
๕. เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๗ ชั้นที่ ๑
๖. เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลปัจจุบัน ชั้นที่ ๑

ถัดลงมาเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ทรงได้รับจากประเทศญี่ปุ่น และประเทศกรีซ พร้อมด้วยฉลองพระองค์ ๒ องค์ ห่อผ้าเยียรบับปักดิ้นเงินและทองแล่ง ตรงกลางเป็นฉลองพระองค์พระยศพันเอก นายทหารพิเศษประจำกองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

หมู๋ซ้าย เครื่องราชอิสริยยศราชูปโภค ที่ทอดถวายได้แก่

๑. พานพระศรีทองคำลงยา
๒. กาน้ำทองคำลงยา
๓. ชั้นน้ำพระสุธารสเย็น พร้อมจอกลอยทองคำลงยา
๔. หีบพระศรีทองคำลงยา พร้อมพานรอง
๕. พระสุพรรณศรีทองคำลงยา
๖. ชั้นสรงพระพักตร์ทองคำลงยา พร้อมคลุมปัก
๗. พระฉายทองคำลงยา
๘. พานเครื่องพระสำอาง พร้อมพระสาววงเดือน พระสาวงเสนียด และพระกรัณฑ์ทองคำลงยา สำหรับบรรจุก่อเครื่องพระสำอาง
๙. ราวพระภูษาขับพระพักตร์ทองคำลงยารูปพญานาค พร้อมผ้าขับพระพักตร์จีบรวีพาดที่ราว ๒ ผืน

เครื่องราชอิสริยยศราชูปโภคเหล่านี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดสร้างขึ้น สำหรับพระราชทาน สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ และเมื่อคราวงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อพุทธศักราช ๒๔๖๘ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเครื่องราชอิสริยยศราชูปโภคชุดนี้ แด่ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี

พระฉายาลักษณ์ : ด้านใต้ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ ซึ่งถ่ายจำลองจากพระรูปเขียนสีน้ำมัน ฝีมือช่างเขียนชาวอิตาลี ที่ประดิษฐานอยู่ที่มุขกระสันด้านตะวันตก พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท เป็นพระรูปในคราวที่ทรงรับสถาปนาพระราชอิสริยยศ เป็นสมเด็จพระบรมราชินี ตามขัตติยราชประเพณี ในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๖๘ เหนือกรอบพระฉายาลักษณ์มีอักษรย่อพระนามาภิไธย ร พ สีชมพู ตามวันพระราชสมภพ อยู่ภายใต้พระมหามงกุฎ กรอบพระฉายาลักษณ์ประกอบด้วยดอกไม้ไม้สด

เครื่องราชสักการะ : ด้านหน้าที่ประดิษฐานพระบรมโกศ กั้นราชวัติทางมุมข้างเหนือและข้างใต้ ถัดเข้ามาวางฐานเปิดทองประดับกระจกสำหรับตั้งพุ่มคาดเงินและคาดทองสองพุ่ม ตรงกลางระหว่างราชวัติ ทอดเครื่องราชสักการะทองคำลงยา พร้อมพระแท่นทรงกราบ สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่หนึ่ง สำหรับสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ อีกที่หนึ่ง พร้อมด้วยเครื่องทองน้อย ตรงกลางหว่างเครื่องราชสักการะทั้งสองที่ ตั้งโต๊ะทองทอดเครื่องทองน้อยสำหรับพระบรมศพทรงธรรม ถัดมามีเครื่องทองน้อยพร้อมพระแท่นทรงกราบ ทอดไว้อีกพานหนึ่ง สำหรับพระบรมวงศ์ผู้ใหญ่ทรงจุดเมื่อเสด็จมาถวายสักการะพระบรมศพ

พวงมาลา : ที่หน้าพระแท่นประดิษฐานพระบรมโกศตั้งขายี่หวางพวงมาลา

เบื้องขวา พวงมาลาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระศรีนครินทรบรมราชชนนี

เบื้องซ้าย พวงมาลาสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์และพระสวามี สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา พระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร

มุขด้านทิศใต้ : บนพระแท่นราชบัลลังก์ประดับมุกภายใต้ฉัตรพญามหาเศวตฉัตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้อัญเชิญพระพุทธรูปปางห้ามพระแก่นจันทน์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปแทนพระพุทธรูปประจำพระชนมวาร สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ ขึ้นประดิษฐานที่สี่มุมพระแท่นราชบัลลังก์ตั้งคั่นไม้เงินต้นไม้ทอง ด้านหน้าทอดเครื่องนมัสการทองทิศพานทองสองชั้นพร้อมพระแท่นทรงกราบสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และทอดเครื่องนมัสการพร้อมพระแท่นทรงกราบสำหรับพระบรมวงศ์ผู้ใหญ่ ทรงจุดบูชาพระรัตนตรัย เมื่อเสด็จมาถวายสักการะพระบรมศพ

มุขด้านทิศตะวันออก : มุขตะวันออกพระมหาปราสาท ที่มุมเสาด้านใต้ ทอดพระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยเครื่องราชูปโภค และทอดพระเกี้ยวสำหรับพระบรมวงศานุวงศ์ผู้ใหญ่

ที่แนวผนังด้านเหนือ ตั้งอาสนสงฆ์ยกพื้น ปลูกผ้าขาวตลอด สำหรับพระสวดพระพุทธรูป ในการบำเพ็ญพระราชกุศลและสดับปกรณ์ ที่หัวอาสนสงฆ์ตั้งธรรมาสน์กลีบบัวลายสลักปิดทองประดับกระจก สำหรับพระราชาคณะชั้นนั่งถวายเป็นพระธรรมเทศนา มีงกกลปักเทียนคูหนึ่งสี่ช้ายขา

ที่ปลายสุดมุขตะวันออก ตั้งพระแท่นราชบรรจถรณ์ประดับมุก มีเบญจจำผ้าวาระบายสามชั้น ขลิบทองแผ่ลวด สำหรับพระเปรียญ ๔ รูป ชั้นนั่งสวดธรรมคาถาเมื่อพระราชาคณะถวายเทศน์จบ หน้าพระแท่นราชบรรจถรณ์ ตั้งโต๊ะสลักปิดทองรองรับที่บูชาตะบะมุก สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุด

พระแท่นราชบรรจถรณ์นี้ เป็นพระแท่นบรรทมที่สร้างขึ้นตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เจ้าพระยามหาเสนา (บุญนาท) เป็นผู้สร้าง สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงสันนิษฐานว่า เป็นฝีมือช่างครูเดียวกันกับพระแท่นราชบัลลังก์ประดับมุก ที่ปรากฏความตามพระราชพงศาวดารว่า โปรดให้ยกหนีไฟออกมาเมื่อคราวเกิดเพลิงไหม้พระที่นั่งอมรินทราภิเษกมหาปราสาท

มุขด้านทิศเหนือ : มุขเหนือพระมหาปราสาท โถงพระทวารอัมรินทร์ขึ้นลงซ้ายขวา ตั้งแท่นลายสลัก
 ปิดทองประดับกระจก มีเบญจจำขั้ววาระบายสามชั้นขลิบทองแผ่ลวด ห้อยพวงกลางแต่งด้วยพู่กลิ้ง
 ทั้งสี่มุม เป็นอาสนสงฆ์ ปูลาดผ้าขาวมีหมอนอิง และตั้งตู้พระธรรมสำหรับพระพิธีธรรมจากวัดทั้งเก้า
 คือ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม วัดสระเกศ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ วัดสุทัศน์เทพวราราม
 วัดจักรวรรดิราชาวาส วัดระฆังโฆสิตาราม วัดประยุรวงศาวาส วัดอนงค์าราม และวัดราชสิทธิาราม
 สวดพระอภิธรรมทั้งกลางคืนมีกำหนด ๑๐๐ วัน หน้าแท่นสวดพระอภิธรรมทั้งสองแท่น
 ตั้งเครื่องบูชาตะบะมุกสำหรับทรงจุดบูชา

ทหาร : สี่มุมที่ประดิษฐานพระบรมโกศ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์ในพระบาท
 สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้จัดทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ยืนยามถวายพระเกียรติยศ
 มุมละหนึ่งนาย

ตำแหน่งเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท : มุขใต้ หลังพระแท่นราชบัลลังก์นพปฎลเศวตฉัตร ชีกตะวันตก ตั้ง
 พระราชอาสน์ลาดสูงหนึ่ง สำหรับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระราชวงศ์
 ฝ่ายหน้า ชีกตะวันออก ตั้งพระราชอาสน์ลาดสูงหนึ่ง สำหรับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยาม
 บรมราชกุมารี และสมเด็จพระบรมวงศานุวงศ์พระราชวงศ์ฝ่ายใน

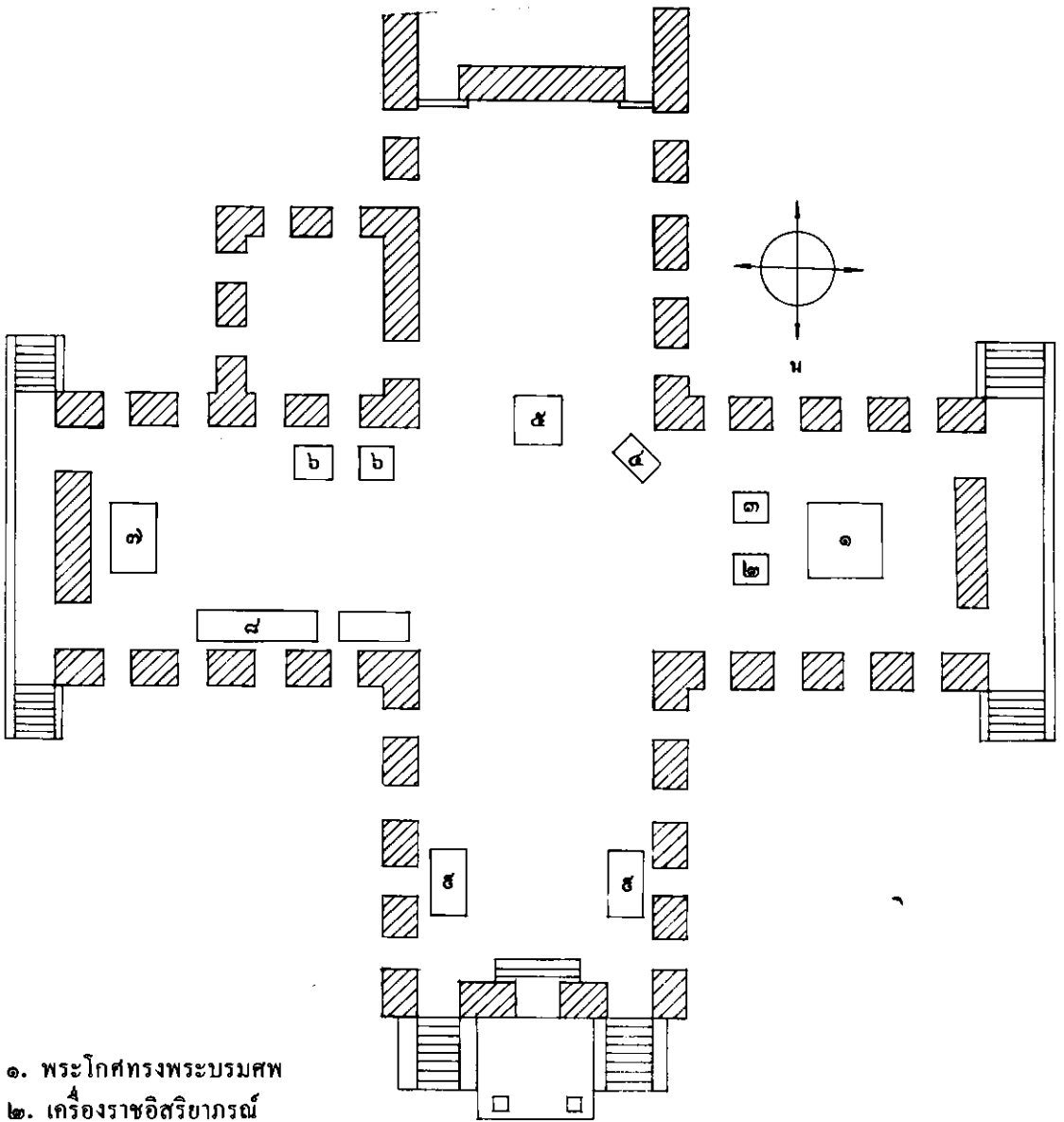
มุขตะวันออก ชีกด้านใต้ชิดผนังตั้งเก้าอี้สำหรับสมุหราชองครักษ์ เลขาธิการพระราชวัง
 ราชเลขาธิการ ข้าราชการในราชสำนักชั้นผู้ใหญ่ นางสนองพระโอษฐ์และนางพระกำนัล

มุขเหนือ ตั้งเก้าอี้แบ่งเป็นสามตอน ตอนกลางแถวหน้าเป็นเก้าอี้สำหรับนายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานศาลฎีกา ถัดต่อไปข้างหลัง เป็นเก้าอี้สำหรับ รัฐมนตรี วุฒิสมาชิก และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตอนริมชิดผนังตะวันตก จัดเก้าอี้สำหรับคณะทูตานุทูต และผู้แทนฝ่ายกงสุล ตอนริมชิดผนังตะวันออก จัดเก้าอี้สำหรับองคมนตรี และสำหรับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่

ข้าราชการทั่วไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในปะรำระหว่างศาลาทิมคด และที่ปะรำสองข้างศาลาทิมคด

ลานพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท : ในวันมีพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศล ตั้งกองทหารเกียรติยศสำหรับพระบรมศพ ที่หน้าศาลาทิมคด พร้อมแถวประจักษ์อง ตั้งกองประโคม มโหระทึก สังข์ แตร กลอง ขณะที่ลานด้านตะวันตกชิดกำแพงแก้ว สำหรับประโคมข่ามถวายพระเกียรติยศพระบรมศพ ตั้งกองทหารเกียรติยศ สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมแถว ธงประจักษ์อง ที่หน้าตึกสำนักพระราชเลขานุการ ตรงกับพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

๑. พระโกศทรงพระบรมศพ
๒. เครื่องราชอิสริยาภรณ์
๓. เครื่องราชอิสริยยศราชมงคล
๔. พระฉายาลักษณ์
๕. พระแท่นราชบัลลังก์นพปฎลมหาเศวตฉัตร
๖. พระราชอาสน์
๗. พระแท่นราชบรรจถรณ์
๘. อาสนสงฆ์
๙. แท่นพระพิธีกรรม

